Εντονες διεργασίες

Υστατη προσπάθεια για διάλογο

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Ανταπόκριση, Βρυξέλλες

Η αναφορά στη Χάγη και η προσφυγή σε διεθνή διαιτησία είναι τα σημεία που, σύμφωνα με τις Βρυξέλλες, «πάγωσαν» τις διερευνητικές επαφές μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, οδηγώντας στην παράταση των τεχνικών διπλωματικών συνομιλιών και στην έξοδο του «Oruc Reis» στην ανατολική Μεσόγειο.

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της **Realnews**, οι Βρυξέλλες γνωρίζουν την εξέλιξη και η προσπάθεια των Ευρωπαίων διπλωματών το επόμενο διάστημα θα εστιάζει στο να πειστεί η Τουρκία για την αναγκαιότητα του υποσχετικού προσφυγής σε διεθνή διαμεσολάβηση, όπως ίσχυε και πολύ πριν από το καλοκαίρι.

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί ποντάρουν στην προσωπική μεσολάβηση της καγκελαρίου **Αγκελα Μέρκελ**, εκτιμώντας ότι, αν η μεσολάβηση δεν πετύχει, ελλοχεύει ο κίνδυνος πολεμικής εμπλοκής.

Μια σύγκρουση ανάμεσα σε ένα μέλος της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ και σε ένα μέλος του ΝΑΤΟ δεν είναι ούτε προβλέψιμη, ούτε επιθυμητή από κανέναν, αλλά, δυστυχώς, τα περιθώρια στενεύουν ανησυχητικά, εκτιμούν στις Βρυξέλλες.

> Οι ευρωπαϊκοί θεσμοί ποντάρουν στην προσωπική μεσολάβηση της καγκελαρίου Μέρκελ, εκτιμώντας ότι, αν αυτή η πρωτοβουλία δεν πετύχει, ελλοχεύει ο κίνδυνος πολεμικής εμπλοκής

Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «R», «το παράθυρο ευκαιρίας είναι στενό, όμως υπάρχει», και οι δύο πλευρές πρέπει να επιστρέψουν στο τραπέζι και να αρχίσουν οι πραγματικές συζητήσεις για τον καθορισμό των θαλάσσιων ζωνών. Οι Βρυξέλλες δεν υποτιμούν καθόλου την παράμετρο της κοινής γνώμης, η οποία, ωστόσο, πρέπει να κάτσει στο πίσω κάθισμα, με στόχο να διασφαλιστεί η ειρήνη.

Οπως έγινε γνωστό, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Παρασκευής, οι Ευρωπαίοι έπρεπε να ζυγίσουν δύο θέσεις και απόψεις: τις σκληρές θέσεις των **Σεμπάστιαν Κουρτς**, **Γιάνες Γιάνσα** και άλλων για «σκληρή απάντηση» στην Τουρκία, και τις θέσεις των μετριοπαθών, όπως ο **Ξαβιέ Μπετέλ**, που επιθυμούν να μη ναρκοθετήσει το ίδιο το Συμβούλιο τη διαμεσολαβητική προσπάθεια της Γερμανίας. Γι' αυτό και ο πρόεδρος του Συμβουλίου **Σαρλ Μισέλ** επέμεινε πως ο Δεκέμβριος, ως χρονικός ορίζοντας, δεν ετέθη τυχαία.

Επιπλέον, γίνεται όλο και πιο κατανοητό μεταξύ των εταίρων ότι οι κυρώσεις όχι απλώς δεν θα φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, αλλά το αντίθετο.

Αν το άνοιγμα της παραλίας των Βαρωσίων ήταν μια προεκλογική κίνηση εσωτερικής κατανάλωσης με ορίζοντα λίγων εβδομάδων, η έξοδος του «Oruc Reis» ήταν η απάντηση στα συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής της 2ας Οκτωβρίου, καθώς ο **Ταγίπ Ερντογάν** ένιωσε να απειλείται.

Οπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «R», οι Βρυξέλλες έχουν διαπιστώσει ότι μέσα στο επιτελείο του Ερντογάν υπάρχουν δύο αντιμαχόμενες και τελείως διαφορετικές τάσεις σε σχέση με το πώς πρέπει να απαντήσουν στο κάλεσμα της Ευρώπης. Ο ίδιος ο Ερντογάν, στην τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Σ. Μισέλ, διαπίστωσε πως είχε «παραπληροφορηθεί», καθώς δεν είχε δει καν το πλήρες κείμενο των συμπερασμάτων. Οταν στις 12 Οκτωβρίου συνομίλησε με τον Σ. Μισέλ, πίστευε ότι η Ε.Ε. είχε με κάποιο τρόπο τιμωρήσει την Τουρκία και είχε υιοθετήσει ένα κείμενο απειλών. Η αντίδραση με την έξοδο του ερευνητικού πλοίου θα ήταν πολύ χειρότερη, αν η ευρωπαϊκή διπλωματία δεν είχε κληθεί να εξηγήσει στον Ερντογάν τι ακριβώς αποφασίστηκε. Αυτή η διάσταση με τις δύο τάσεις και την παραπληροφόρηση θα γιγαντώνεται όσο η εσωτερική κατάσταση στην Τουρκία επιδεινώνεται, εκτιμούν στελέχη της Ε.Ε.

Οι Βρυξέλλες θεωρούν ότι το επόμενο διάστημα, έως τον Δεκέμβριο, η κατάσταση θα αλλάξει ακόμα πολλές φορές, άλλες προς το χειρότερο και άλλες προς το καλύτερο, ωστόσο ο στόχος της διπλωματίας θα είναι να μην ξεπεραστούν κάποια όρια.

Κρίσιμο θεωρείται και το θέμα του Κυπριακού, μετά τον δεύτερο γύρο των εκλογών στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ο **Μουσταφά Ακιντζί** θέλει λύση με διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα και η Τουρκία θα αναγκαστεί να υποστηρίξει ό,τι αποφασίσουν οι Τουρκοκύπριοι. Το ζητούμενο, όμως, είναι να καθίσουν όλοι στο τραπέζι. Διπλωματικές πηγές επαναλαμβάνουν συχνά ότι μια θετική προοπτική στο Κυπριακό θα βοηθήσει και τα ελληνοτουρκικά (και αντίστροφα). «Κλειδί» για το Κυπριακό αποτελεί ο διαμοιρασμός των εσόδων από τις γεωτρήσεις. Ως προς αυτό το στοιχείο, η εκτίμηση είναι ότι πρέπει να προχωρήσουν τάχιστα οι συζητήσεις επί των ιδεών που είναι ήδη στο τραπέζι, να κατατεθούν ίσως και καινοτόμες προτάσεις, αλλά πάνω απ' όλα να αρχίσουν οι συζητήσεις στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

Το κακό σενάριο

Παρά τις προθέσεις και τις ικανότητες της διπλωματίας, υπάρχει πάντα και το κακό σενάριο. Να φτάσουμε στον Δεκέμβριο, να έχει επιδεινωθεί η κατάσταση και τότε η Ε.Ε., για λόγους συνέπειας, να επιβάλει όντως κυρώσεις που θα οδηγήσουν σε νέα όξυνση. Διπλωματικές πηγές των αντιπροσωπειών θεωρούν ότι με πιθανό το κενό εξουσίας μετά τις εκλογές στις ΗΠΑ ένα τέτοιο σκηνικό είναι εφιαλτικό. Προφανώς και οι διεθνείς Συνθήκες προβλέπουν αμοιβαία συνδρομή, η οποία κάθε ημέρα γίνεται πιο απτή και συγκεκριμένη. Οι διπλωμάτες, όμως, υπενθυμίζουν ότι όταν φτάνουμε σε τέτοιες καταστάσεις, τότε, πολύ απλά, χάνουν όλοι.